

За втори път пиша по повод публикация във вестник „Строител”, където е изразена „позиция на КСБ“ и мнение на инж. Мазнев. Отново поставям кавички, защото се надявам, че това не е мнението на цялото ръководство на КСБ. Този път, обаче, съм потресена от изявленията.

Занимавам се с инвестиционно проектиране вече 41 години. При това с не леката част – част „конструктивна” на инвестиционните проекти. Баща ми беше един от изявените участници в строителния процес във Варна, като по-голямата част от стажа му премина в строителството. Израсла съм по строежите. По тази причина, от дете зная за търканията и споровете между проектантите и строители. Такова отношение, такава неприязън, обаче, каквото се чете във въпросните публикации е неприемливо за мен. То е обидно, а твърденията в него са, меко казано, неверни.

„Категорично заявяваме, че браншовите камари трябва да се подкрепят и да говорят помежду си.”

Това ли е „подкрепата”, питам колегите от КСБ? Така ли се води диалог? КИИП наистина противостои на „инженеринга”, но не на неговата същност, такава каквато е „европейската практика”. Не! Ние се противопоставяме на опорочаването на тази практика у нас. При това, в нашите коментари по „инженеринга”, не сме нападали нито строителите, нито КСБ. Тогава, каква е тази ярост срещу нас проектантите? Дали и ние да не запитаем: *„Защо и какви интереси стоят зад тези атаки?”*

Вярно е, има слаби проекти, но няма всички са такива? Нима няма истински постижения на архитектурната и инженерната мисъл? Отричането на тези факти е черногледство или откровена лъжа.

А пита ли се някой защо има слаби проекти? Отговорите са два: цените на проектантските услуги са много ниски и, за жалост, има проектанти, които си казват „колкото ми плащат, толкова и ще получат.” А вторият е, че наистина има пропуски в подготовката на проектантите – проблем, по който КИИП работи непрекъснато. Включително и с искания на промени в ЗКАИИП.

Наистина браншът има много сериозни проблеми за решаване и не трябва да се настройват строителите срещу проектантите. Това е погрешно и непродуктивно!

А сега за инж. Мазнев:

Лъжа е, че проектантите не носят отговорност за проектите си. Носят! Дори по Наказателния кодекс. Има немалко осъдени проектанти, дори с ефективни присъди. КИИП също настоява грешките на проектантите да се наказват, но за това трябва да има, най-напред информация, а след това – доказателства.

„През последните десетилетия страната ни и данъкоплатците са изгубили милиони левове заради некачествени проекти.” – Това е недоказано и безпочвено твърдение. Аз мога да кажа същото за някои строители. Само че, имам друго възпитание.

„Като резултат проектите за подобряване на живота в градовете и селата ни започнаха да се случват по-бързо, по-качествено и по-евтино, каквото бе и настояването от страна на Брюксел.” Все пак в инженеринга се включват и проектантите. Те от къде са? Да не са американци, японци или извънземни? Ето защо не бива да се обобщава. Не всички проектантите са „маскари”.

„когато проектантите не работят в тясна връзка със строителите, както е при инженеринга, те често правят съществени пропуски в работата си”

Значи строителите, с всякакъв ранг, образование и длъжност знаят повече за това как да се проектира, за да бъдат строежите в унисон с инвестиционните намерения на възложителите, но и в съответствие с нормите. Мислех си, че след като свалихме „диктатурата на пролетариата”, интелектуалния труд ще се цени по-високо. Явно съм се излъгала.

„Примерите за лошо проектиране са хиляди.” А примерите за некачествено строителство? Те колко са? Колко са примерите за неспазени проекти? И не защото са лоши. Не! Неизпълнени, защото има много строители, които търсят лесния начин. Защо не коментирате това, инж. Мазнев?

Добре е, че инж. Мазнев поставя въпроса за авторския надзор. *„в отделни случаи дори не посещават сградата или улицата, на която правят проект.”* А пита ли се някой защо? Бързам да кажа, че нас, конструкторите никой не ни „прескача”, защото строителите не желаят, страхуват се да носят нашата отговорност. Не така стои въпроса с проектантите по другите части на проекта. Не ходят на строежите, защото никой не ги кани и защото никой не желае да им плаща. Упражняването на авторски надзор също е работа и тя трябва да се заплати. А, защо да се лъжем, всички работим за пари. Дори и строителите.

„Само за два дни се проектира детска градина, за десетина дни – 44 обекта или такъв за укрепване на училище.”

Чудесен пример! С риск да се повтора, ще кажа, че сроковете говорят за две неща – или вече се знае кой ще спечели търга и проектът е готов, или строителят ще почне строежа и се е договорил с проектанта, той да проектира в хода на строителството. При инженеринга това е възможно да се случи, защото тогава проектантът се съобразява с възможностите на строителя, което не винаги е в полза на възложителя и на обществото.

„За проблемите с качеството на обектите представителите на КАБ и Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране непрекъснато прехвърлят отговорността на някой друг – на възложителите за това, че не са упражнили достатъчен контрол върху изготвените от тях проекти, на изпълнителите, на законодателството, на начина на провеждане на търовете и т.н.”

През споменатите вече 41 години, дори като млад инженер, никога не ме е обиждал така. Познавам много строители и мисля, че се ползвам с авторитет с и добро име сред тях. Постигнала съм го с много учене, с много труд. Правила съм грешки, но винаги съм си носила последствията. Не съм се крила зад ничий гръб, не съм прехвърляла моята отговорност на никого. И познавам стотици инженери – проектантите като мен. Затова очаквам инж. Мазнев да ни се извини.

Колкото до политическите амбиции, до сега няха такива. Сега, обаче, започвам да се замислям - дали пък да не се забъркам в политиката?

С приятелски поздрав!

инж. Светлана Николчева
проектант-конструктор
Зам. председател на КИИП